

Het groen fluwelen tasje

door Willy Strijt

MET een ontevreden uitdrukking op haar gezichtje was Lientje Bakker op weg naar school. Iets bijzonders was het niet, dat Lientje ontevreden was en haar klompjes slof slof over het zandpad liet schuifelen; eigenlijk was ze altijd ontevreden en ze meende, dat ze daar alle reden toe had. Geen van de andere kinderen had zo'n eind te lopen naar school als zij en geen een van hen droeg zulke oude, afgewassen en herhaaldelijk verstelde jurken. Klompen, nu ja, er waren er wel meer, die op klompen liepen en even grove, zwarte kousen droegen, maar Lientje keek graag naar degenen, die het beter hadden dan zij, naar Marijke van den dominee, die dikwijls zwarte lakschoentjes aanhad en als ze daar dan die prachtige, blauw fluwelen jurk bij droeg, dan kon Lientje den helen schooldag door, de ogen bijna niet van haar afhouden. Marijke had ook zulke mooie, glanzend blonde krullen, waarom had zij, Lientje, van dat akelige, bruine piekhaar, waar met geen geweld een krulletje in was te draaien? Waarom was háár vader niet dominee, of dokter, zoals die van Ietje van Beveren? Vader was arbeider in de steenfabriek en hij verdiende maar net genoeg om het gezin met vijf kinderen te onderhouden. Ja, die kinderen! Ook die waren Lientje een doorn in het oog! Waarom was zij de oudste van de vijf en waarom was ze het enige meisje? Als er zusjes waren geweest, dan zou ze haar jurken en mantels zeker niet hebben hoeven dragen, tot ze tot op den draad versleten waren en haar magere armen een heel eind uit de mouwen staken! Verleden jaar was er nog een kind bijgekomen, wéér een broertje! Alsof ze al niet genoeg te stellen had met de andere drie, Barendje en Siem, die vijf waren en Henkie van drie! Lientje zuchtte eens diep en haar mondhoeken trokken zo mogelijk nog meer naar omlaag. Ze wilde, dat ze eens iets mocht wensen en dat die wens, hoe groot ook, dan in vervulling zou gaan. Toen bedacht ze, dat ze heel dikwijls een wens deed. Iederen avond voor het naar bed gaan, deed ze een gebedje en dan vroeg ze om dat, waar ze dien dag het meest naar had verlangd. Soms was het iets, wat op school of in een van de winkels in het dorp haar begeerte had gewekt: een doosje kleurkrijtjes, of een breed, lichtblauw haarlint, soms was het een dik tablet chocolade, of eens zelfs had ze een ringetje durven vragen, omdat er bij den klokkenmaker voor het raam zo'n beeldig gouden ringetje had gelegen met een bloedkoralen hartje er in. Maar soms ook, zoals gisteravond, had ze gevraagd om een nieuwen, warmen wintermantel, want het was December en het werd iederen dag kouder en kouder en de wind blies gemakkelijk heen door het dunne manteltje, dat ze al voor het derde jaar droeg. — Maar Lientje wist bij ondervinding, dat wensen nooit in vervulling gingen; je deed ze, nu ja, omdat je toch nooit kon weten en omdat het prettig was te zeggen „een donkerblauwen jekker wou ik graag met twee rijen koperen knopen”, of „die rode pantoffeltjes alstublieft met die zijden pompoentjes”.

Met moeder praten over al het moois, dat je graag zou willen hebben, was onnodig, je wist vooruit, dat moeder zou zeggen „kind, heus, we hebben geen geld voor zulke dingen; wees blij, dat je voldoende te eten krijgt, er zijn mensen genoeg, die met honger naar bed moeten en die geen hout en geen kolen hebben om de kachel te laten branden.” Moeder! Lientje trok een rimpel in haar voorhoofd, moeder had makkelijk praten, die gaf niet om mooie dingen, die zat niet met kinderen in de klas, die leuke, kleurige jurken hadden, die armbanden en kettinkjes droegen, ja, zelfs iedere week een paar centen kregen, die ze naar eigen keus mochten besteden . . .

Nog een diepē zucht en Lientje begon eensklaps hard te draven. Ze had zich bedacht, dat ze vanmorgen, ondanks moeders herhaalde waarschuwing veel te laat uit bed was gestapt en er dus alle kans bestond, dat ze te laat op school zou komen, Natuurlijk kreeg ze dan straf, alsof zij het kon helpen, dat Gijsje, haar jongste broertje, vannacht zo had geschreeuwd, dat ze niet had kunnen slapen. Hij kreeg tandjes en moeder had de halve nacht bij hem gezeten om hem te sussen. Vader en de andere broertjes sliepen door het gehuil heen, maar zij, Lientje, kon dat niet, en daarom had ze vanmorgen bijna niet wakker kunnen worden.

Maar al dravende, woeien de ontevreden gedachten uit Lientje's hoofd weg, ze kwam nog juist bijtijds op school en hijgend en blazend, voldaan over haar prestatie, schoof ze haar bank in en verdiepte zich ijverig in haar rekensommen.

Dien middag kwam Ietje van Beveren op school met een beeldig, groen-fluwelen tasje, dat ze van een tante uit Amsterdam had gekregen. Lientje keek haar ogen uit. Nee maar, zoiets moois, om dat te hebben!! Op het groen fluweel waren goudgele en witte zijden bloemen geborduurd, het tasje was gevoerd met witte zijde en in twee kleine zakjes zaten een groen fluwelen portemonnaietje, waarop een wit en een goudgeel bloempje prijkten en een vierkant spiegeltje met een groenfluwelen ruggetje. Alles, wat Lientje ooit had verlangd te bezitten, verzonk in het niet. O, als zij dit tasje eens had gekregen! Iederen dag, 's morgens voor ze naar school ging en 's middags, als ze thuis kwam, en 's avonds voor het naar bed gaan, zou ze het voorzichtig uit het papier hebben gehaald en het van alle kanten hebben bekeken . . .

Eerbiedig aaide ze met haar wijsvinger over het zachte fluweel.

„Ben je er blij mee?” vroeg ze aan Ietje. „Nou zeg!” zei deze verontwaardigd, „nogal logisch!” en vol zorg legde ze den kostbaren schat in het kartonnen doosje, waarin hij hoorde, en stopte dit vervolgens in haar schooltas. — Met Lientje's gemoedsrust was het gedaan. Ze moesten een taallesje maken, „vul in ei of ij” stond er boven. Maar tussen Lientje's ogen en de zinnen van het lesje schoof zich telkens het mooie, groene tasje. Het was zo erg, dat de meester haar tweemaal moest verbieden en toen het bij het nakijken bleek, dat ze tien fouten had gemaakt, werd hij boos en zei, dat ze om vier uur moest nablijven en het lesje over moest maken. Dat was voor Lientje een zware straf, want nu moest ze door het donker naar huis en ze was bang in 't donker.

Toen om vier uur de andere kinderen vrolijk het lokaal uit renden, haalde Lientje met een verongelijkt gezichtje haar taalboek en taalschrift voor den dag en begon haastig te schrijven. Maar hoe ze zich ook haastte, het

was toch al half vijf en helemaal donker, toen ze eindelijk buiten stond. Drie kwartier lopen langs een eenzamen zandweg! Waarom woonden ze ook zo gek ver weg, waarom niet in het dorp! Waarom had grootvader jaren geleden juist dáár, waar geen enkel ander mens woonde, een huisje gekocht! Toen gleden Lientje's gedachten weer naar het groenfluwelen tasje. Waarom had Ietje dat nu juist, Ietje, die in het mooie, witte doktershuis woonde en die al zoveel andere, mooie dingen had!

Klep, klep, klep gingen Lientje's klompjes over den bevroren weg. De Oostenwind drong door haar mantel en het leek wel, of hij zelfs dwars door haar lichaam woei, zo akelig koud had ze het. Zou het nog lang blijven vriezen? Het zou fijn zijn, als er ijs kwam, maar aan den anderen kant, zou ze liever willen, dat het minder koud werd, dan merkte je niet zo, dat je mantel dun was. Met kennersblik keek Lientje naar de lucht. Nee hoor, zo'n strakke hemel en zoveel heldere, fonkelende sterren, dat betekende vriezen. Toen, het leek wel, of hij gewacht had, tot Lientje keek, gleed er pijlsnel een ster langs den donkeren hemel, een smal gouden spoor achter zich. Van verrassing bleef Lientje stil staan. De lucht was nu weer, als tevoren, het wonder was voorbij, alle

sterren stonden even onbeweeglijk op hun plaats, alsof er niets gebeurd was. En terwijl ze nog omhoog stond te staren, schoot haar eensklaps te binnen, dat ze nu een wens mocht doen, een wens, die vervuld zou worden. Het tasje? Ja natuurlijk, precies zo'n tasje! Of . . . ze aarzelde even, de wind scheen nog sterker te worden en nog makkelijker door haar mantel heen te waaien. Toch liever een mantel vragen . . .? Ze moest zich goed bedenken, niet iets wensen, waar ze achteraf spijt van had. Ze huppelde langs den weg, al maar peinzend, de twee wensen tegen elkaar afwegend. Nee maar, daar in de verte, die twee lichte ramen, dat was haar huis al! Ze wilde haar wens in ieder geval hebben gedaan, voor ze thuis was, stel je voor, dat het eens niet meer zou gelden, als ze het zolang uitstelde! En koud? Nee, eigenlijk had ze het helemaal niet koud, dat kwam van het harde lopen; maar dat zou ze dan toch altijd kunnen doen. als het zo woei . . dan had ze geen dikkeren mantel nodig! Dus dan kon ze best het tasje vragen. Ze bleef stilstaan. „Ik wens een tasje”, zei ze hardop en plechtig, „maar altublieft precies zo een als letje van Beveren heeft, en ook een portemonnaietje en een spiegeltje er in.” Toen liep ze weer door, voldaan en met het gevoel van een prettig geheimpje te hebben.

Thuis wachtte er iets heel droevigs op Lientje. In de keuken zaten de drie kleine broertjes stil bij elkaar, met strakke gezichtjes en bange, wijde ogen. „Wat hebben jullie?” vroeg Lientje verwonderd, maar voordat ze haar een antwoord hadden kunnen geven, ging de deur van de huiskamer open. „Gelukkig, ben je daar eindelijk,” zei Lientje's vader, en hij had al een even strak gezicht als de broertjes, „moeder heeft den wasketel met kokend water over zich heen gekregen, je moet direct den dokter halen, ik kon niet weg, ik durfde moeder niet alleen te laten. Loop zo hard je kunt en vraag, of hij dadelijk kan komen, het is al een uur geleden gebeurd en moeder heeft vreselijke pijn.”

Lientje stond roerloos en keek vader zwijgend aan, maar deze duwde haar zachtjes de keuken uit, „ga nu kind,” zei hij ernstig, „als je moeder helpen wilt, loop dan hard, zo hard je kunt.”

Lientje rende, zoals ze nog nooit had gerend. Haar hart bonsde in haar keel en in haar borst kreeg ze een rauw gevoel van alle koude lucht, die ze door haar open mond inademde. Ze dacht nergens aan, maar den helen weg over was het haar, of er ergens achter haar ogen werd geroepen „moekeli! moekeli!” het naampje, dat de broertjes moeder gaven, en dat zijzelf, toen ze nog een klein meisje was, ook had gebruikt. „Moekeli! moekeli!” Klep, klep, klep, klep, in een razend tempo klepperden de klompjes. Nog nooit was de weg naar het dorp zo eindeloos lang geweest. De bomen met hun griezelig gevormde takken, de zwarte ritselende struiken, dat alles, waar Lientje 's avonds anders zo bang voor was, boezemde haar nu niet de geringste angst in, ze had maar één verlangen, zo gauw mogelijk bij dokter Van Beveren te zijn. Toen ze eindelijk hijgend, totaal uitgeput, en niet in staat om drie woorden achter elkaar uit te brengen in de vestibule van het mooie witte huis stond, zei de dokter: „we gaan samen terug, jij naast mij in de auto,” en hij klopte Lientje tegen haar gloeiende wang en zei „je bent een flinke meid, hoor!”

Met die hartelijke woorden had hij Lientje's hart gewonnen en toen ze, vlak naast hem, heerlijk geleund in de verende kussens, door den donkeren avond reed, barstte ze eensklaps los: „had ik maar geen wens gedaan, dan

had ik nou kunnen wens, dat moeder gauw weer beter was, geen pijn meer had!" en voor ze het wist, stroomden de tranen langs haar wangen. „Wat voor wens?" vroeg de dokter, en om haar af te leiden, voegde hij er aan toe: „vertel me eens, wat er met dien wens is." Hortend en stotend want telkens kwam er een zenuwachtige snik tussenbeide, kreeg dokter Van Beveren nu het verhaal te horen van het tasje, den dunnen wintermantel, de verschietende ster. Hij luisterde stil en dacht aan zijn dochttertje, dat zoveel mooie dingen had en twee, heerlijke dikke wintermantels, maar hij zei enkel „wie weet, is het helemaal niet zo erg gesteld met moeder, als je nu denkt, en wat dien wens betreft, waarom trek je hem niet in en doet een anderen?"

Hoopvol keek Lientje hem aan, „denkt U dat dat nog mag?"

„Vast en zeker," zei dokter Van Beveren ernstig, „een mens kan zich immers best eens vergissen, gelukkig maar, dat hij zich dan nog verbeteren kan."

Het was wel erg gesteld met de moeder van Lientje en de vier kleine broertjes, zo erg, dat de dokter haar dienzelfden avond nog in zijn eigen auto naar het ziekenhuis in de stad bracht, en dat het er de eerste week veel op leek, of moeder nooit meer beter zou worden. — In die week gebeurde er met Lientje iets wonderlijks; alle dingen, die vroeger zoveel aantrekkelijkheid voor haar hadden gehad, lieten haar plotseling onverschillig. Het kon haar niets schelen, toen Tjintje Brand op school kwam met een nieuw, glimmendrood potlood-étui en het grappige speldje, dat Bertha van Gent op haar muts droeg, zag ze pas, toen Bertha het onder haar neus duwde. Het enige, waar Lientje nog aandacht voor had, was, of haar tweede wens zou worden vervuld. Ze hoorde aldoor weer de woorden, die de dokter tegen vader had gezegd, toen moeder dat vreselijke ongeluk had gehad. „Uw vrouw heeft veel te lang in de kou buiten staan wassen en toen ze binnenkwam en den ketel van het hete fornuis af wilde nemen, heeft de warmte haar bevangen; U moet denken, Uw vrouw heeft een erg zwaar leven, ik vrees, dat ze zich altijd alles heeft ontzegd, terwille van de kinderen, daardoor is haar weerstand erg klein geworden. Dat ze juist dien ketel in haar handen had, toen ze flauw viel, is wel een erg ongelukkig toeval geweest."

En zij, Lientje, had altijd gemeend, dat zij er het ergst aan toe was; ze had er nooit aan gedacht, dat het moeder was, die voor hen allemaal moest zorgen, die het huis schoon hield en de kleren waste en verstelde, die voor het eten zorgde en dag in dag uit met de kleintjes optrok, ja, zelfs 's nachts niet rustig kon slapen, omdat wel altijd een van de vier wakker werd en om haar riep. Ze schaamde zich over zichzelf, over al haar gemopper en ontevredenheid, ze dacht aan allerlei kleinigheden, die ze moeder best uit de hand had kunnen nemen, als ze maar had gewild. O, als die tweede wens maar vervuld werd, dan . . . En een sterwens wèrd immers altijd vervuld! Maar ze had eerst een tasje gewenst, misschien was de tweede wens ongeldig . . . en als Lientje zover was gekomen met haar gepieker, verschenen telkens opnieuw de waterlanders.

Maar gelukkig, na een week van onzekerheid, kwam vader thuis met de blijde tijding, dat moeder nu aan de beterende hand was. Het eerste ogenblik had Lientje geen woord kunnen uitbrengen, zo dankbaar was ze. Dus toch, dokter van Beveren had gelijk gehad, haar wens was vervuld

en zo ongelukkig was ze er over, dat ze den volgenden morgen wat vroeger dan gewoonlijk op weg ging naar school en bij dokter Van Beveren de wachtkamer binnenstapte. Toen het haar beurt was om bij den dokter te komen, zei ze „ik kom U vertellen, dokter, dat moeder beter wordt. U had toch gelijk, dat ik den wens nog kon veranderen.” De dokter keek even nadenkend naar Lientje's stralende gezicht; toen begonnen zijn ogen te glanzen en te lachen en hij zei hartelijk „wat heerlijk, Lientje, wat ben ik daar blij om. Maar nu krijg je het tasje niet, vind je dat niet erg jammer?” Lientje schudde heftig het hoofd. „Dit is veel fijner,” zei ze beslist.

Het duurde nog drie weken, voordat moeder, wel bleekjes en mager, maar verder helemaal de oude, terugkwam uit het ziekenhuis. Lientje had ter ere van het feest van school thuis mogen blijven en ze had het gevoel, dat het de prettigste dag van haar hele leven was. 's Middags kwam dokter Van Beveren naar moeder kijken en toen hij opstond om weg te gaan, legde hij een groot pak voor Lientje neer. „Kijk daar eens in, Lientje,” zei hij glimlachend. Lientje begreep er niets van, maar toen ze met zenuwachtige handen het papier had verwijderd, toen lag daar een mooie, spiksplinternieuwe, dikke wintermantel, en . . . een beeldig, groen fluwelen tasje met witte en goudgele bloemen geborduurd. „Ooooo . . .” zei ze enkel, en ze kreeg een kleur van verrassing, „o dokter!”

„Jij boft,” plaagde hij haar, „inplaats van één wens, krijg jij drie wensen vervuld, je bent een geluksvogel!” Lientje antwoordde niet, ze zat maar verrukt naar haar nieuwe schatten te staren, tot moeder zei „maar Lientje toch, bedank dokter eens!” Toen pakte ze dokters hand en drukte er haar wang tegen.

Dien avond voor het naar bed gaan, bekeek Lientje voor de zoveelste keer het groen fluwelen tasje. Het was gek, toen moeder zo ziek was, had ze vast en zeker geloofd, dat ze nooit meer om iets moois zou geven en nu vond ze het tasje toch weer even beeldig als eerst en met den warmen wintermantel, was ze heel blij. Nadenkend pakte Lientje het tasje in het zachte vloeipapier, en ineens voelde ze, dat er toch verschil was met vroeger, want nu wist ze, dat mooie tasjes en warme wintermantels niet het allerbelangrijkste waren in je leven, maar dat de mensen van wie je hield, en bij wie je hoorde, belangrijker waren.

„Lientje,” zei vader, „ga jij eens even kijken, of de schuur wel op slot is gedaan, het is zo'n wonderlijke dag vandaag, het kan best dat ik het heb vergeten.”

Lientje huppelde den tuin in; brr . . . wat koud was het, het vroom zeker, dat het kraakte. Ze keek omhoog, wat een sterren, „honderd prikjes”, zou Henkie zeggen. En ineens wist Lientje het, als er ooit weer eens een ster zou verschieten, dan zou ze toch nooit meer een tasje vragen, of een mantel, nee, voortaan zou ze enkel vragen, of het met moeder en vader en de broertjes altijd goed mocht blijven gaan. Dat was het voornaamste.